

กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ Strategic Administration for Participatory Dual Vocational Education and to Develop Students' Qualities Through Qualifications Framework for Vocational Education, Thanyaburi Technical College

เพชรโยธิน ราษฎร์เจริญ¹
Peachyothin Ratjaroen ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างกลยุทธ์ ตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ ตอนที่ 3 การทดลองใช้กลยุทธ์ ด้วยคู่มือการใช้กลยุทธ์และกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้กลยุทธ์ จำนวน 8 กิจกรรม ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้กลยุทธ์ โดยใช้แบบสอบถามและแบบรายงาน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ 4 ข้อ เป้าประสงค์ 4 ข้อ กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ 9 ตัวชี้วัด และ 8 โครงการ/ กิจกรรม โดยผลการประเมินกลยุทธ์ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินผลการใช้กลยุทธ์ พบว่าคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้และด้านทักษะ หมวดวิชาซีพีมีคุณภาพเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.49 และหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.41 และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กลยุทธ์, อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, คุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา

¹ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ จังหวัดปทุมธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

¹ Director of Thanyaburi Technical College, Office of the Vocational Education Commission.

Corresponding Author Email: rpeachyothin@gmail.com

Abstract

The purposes of this research were to develop the strategic administration for participatory Dual Vocational Education and to develop students' qualities through Qualifications Framework for Vocational Education, Thanyaburi Technical College. The research was divided into 4 steps. The first step was to study the database for strategic setting. The second step was to create the strategies for participatory Dual Vocational Education to develop students' qualities through Qualifications Framework for Vocational Education, Thanyaburi Technical College. The third step was to try the strategies. The experiment was done by the manual and 8 activities. The fourth step was to assess the strategies. The research instruments were a questionnaire and reports. The data were analyzed using mean, standard deviation and content analysis. The findings were as follows: the developed strategy consisted of vision, 4 missions, 4 goals, 5 strategies, 9 indicators and 8 projects/ activities. The evaluation of the strategy in agreement, appropriateness, possibility and utility were at the high levels. The evaluation of strategic evaluation was found that students' qualities through Qualifications Framework for Vocational Education in moral ethic and desirable manner were at the highest levels. Students' Knowledge and skill for vocation were increasing at 13.49 percent. Students' Knowledge and skill for applied basically subject were increasing at 7.41 percent. Students' abilities and responsibly were at the highest levels.

Keywords: Strategy, Dual Vocational Education, Students' qualities through Qualifications Framework for Vocational Education

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อการพัฒนา 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยที่ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศไทย และมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แต่ประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้าน อาทิคุณภาพคนไทยยังต่ำ แรงงานส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพและมีความเหลื่อมล้ำสูง ที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการ

พัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 - 2564) โดยเฉพาะการพัฒนาทางการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ให้สถานศึกษาใช้การศึกษาระบบทวิภาคี ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 เป็นต้นมาซึ่ง (ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, 2557) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญในการผลิตกำลังคนแรงงานที่มีทักษะฝีมือ และการศึกษาระบบทวิภาคียังเป็นการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะในการทำงานเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังไม่เป็นภาระให้กับสถานประกอบการในการจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกด้วย แต่ผลที่ได้พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของผู้เรียนระบบทวิภาคียังอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น จึงควรพิจารณาอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ความสนใจของผู้เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ จงสภาพร ดาวเรือง (2560) ได้เสนอวิธีแก้ไขเพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในการศึกษาระบบทวิภาคี คือ รัฐบาลหรือสถานศึกษาหรือผู้ปกครองควรให้การส่งเสริมผู้เรียนเพื่อให้เข้าศึกษาในระบบทวิภาคี เพราะทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานอาชีพ อีกทั้งผู้ปกครองควรทราบถึงประโยชน์ของการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่า ผู้เรียนสามารถทำงานจริงในสถานประกอบการ ได้เรียนรู้จากครูฝึก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมศักดิ์ มีสุข (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง พบว่า มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษา

จากความสำคัญและสภาพปัญหาด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา จึงมีความตระหนักและต้องการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน โดยใช้หลักการบริหารเชิง กลยุทธ์ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ได้มีการกำหนดแนวทางใน การดำเนินการ แต่ยังไม่มีการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการวิจัย ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี เพื่อให้การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นไปอย่างมีคุณภาพและผู้เรียนมีประสิทธิภาพตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

3. เพื่อทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
4. เพื่อประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัย เทคนิคฉะเชิงเทรา

แหล่งข้อมูล ในการสังเคราะห์เอกสาร ได้แก่ 1) เอกสารจากรายงานการประเมินตนเองของวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา (SAR) 2) หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา และ 3) ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม 1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอนจำนวน 57 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 60 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอนจำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 52 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนของวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

แหล่งข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้ควบคุมการฝึก ครูที่ปรึกษา ครูฝึก ครูนิเทศจำนวน 23 คน ผู้ปกครอง/ชุมชน จำนวน 2 คน และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์ จำนวน 3 คน รวม

ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 28 คน และ การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และด้านการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกันวิเคราะห์ SWOT และการจัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทนา

การวิเคราะห์ข้อมูล การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ SWOT และจัดทำร่างกลยุทธ์ โดยใช้เทคนิค SWOT Matrix หรือ TOWS Matrix และ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินกลยุทธ์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทนา

การทดลองใช้ในวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทนา ในปีการศึกษา 2563 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทนา ปีการศึกษา 2563 และ ผู้แทนจากสถานประกอบการและชุมชน โดยแยกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามกิจกรรมภายใต้โครงการทดลองใช้กลยุทธ์ 8 กิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศ ร่วมกับสถานประกอบการ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้แทนสถานประกอบการที่มีต่อการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) การวางแผนการทดลองใช้กลยุทธ์ 2) การดำเนินงานตามปฏิทินการทดลองใช้กลยุทธ์ 3) สรุปผลและประเมินผลการทดลองใช้กลยุทธ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น/ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ตอนที่ 4 การใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทนา

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนปีการศึกษา 2563 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 30 คน และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 25 คน สถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้และด้านทักษะ ทักษะวิชาชีพและทักษะพื้นฐานประยุกต์ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบรายงาน จากกลุ่มตัวอย่างและแหล่งข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็น/ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

ผลการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี พบว่า หลักการและกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล และกระบวนการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ได้แก่ กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การดำเนินงาน (Doing) และ การควบคุม (Controlling) หรือ กระบวนการบริหารแบบ PODC

ผลการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ปรากฏผลดังนี้

ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน พบว่า 1) วางแผนการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ ผู้ปกครอง และชุมชนที่เกี่ยวข้อง 2) ปรับโครงสร้างการบริหารและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) ผู้บริหารต้องมีความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 4) ครูฝึกในสถานประกอบการต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และทักษะ 5) ครูที่ปรึกษาต้องมีความสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอน

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 6) การติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ

ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ พบว่า 1) ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ 2) การร่วมมือกับสถานประกอบการในการทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี 3) การร่วมมือกับ สถานประกอบการในการจัดประชุม นักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองและสถานประกอบการ 4) การประสานงานกับสถานประกอบการในการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) การสัมมนาร่วมกับสถานประกอบการเพื่อประเมินผลความร่วมมือและการวางแผนพัฒนาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 6) การประสานงานระหว่างสถานศึกษาและ สถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง

ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า 1) การวางแผนการนิเทศการศึกษาของผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานประกอบการ 2) การร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อกำหนดแนวทางในการนิเทศการศึกษา 3) การวางระบบและวิธีการในการนิเทศการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ 4) การแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันในการนิเทศการศึกษาระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ 5) การสรุปผลและรายงานผลการนิเทศร่วมกับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ 6) การจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการไปนิเทศการศึกษา 7) การร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการฝึกงานของผู้เรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า 1) การวางแผนร่วมกับสถานประกอบการในการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการเรียนร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ 3) การมีเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเพื่อใช้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ 4) การกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระในหลักสูตร 5) การวัดและประเมินผลการเรียนและการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามแผนการประเมินผลที่กำหนดไว้ 6) การจัดทำคู่มือเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและการประเมินผล การศึกษาระบบทวิภาคี

จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี โดยการศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสาร พบว่า ปัจจัยสำหรับวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านวัสดุ/อุปกรณ์ และปัจจัยด้าน การบริหารจัดการ ส่วนปัจจัยสำหรับวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกประกอบด้วย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม/วัฒนธรรม ปัจจัยด้านการเมือง/กฎหมาย และ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ตอนที่ 2 ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก และจัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของวิทยาลัยเทคนิคัญบุรี และจัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

2.1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้เทคนิค SWOT

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิค SWOT ให้ผู้ร่วมประชุมได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน คือ จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) โดยการประยุกต์หลักการ 4 M's ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุ/อุปกรณ์ 4) ด้านการบริหารจัดการ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม

ประเด็นวิเคราะห์	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
1. ด้านบุคลากร	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลในการพัฒนาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการพัฒนาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันทำงาน ครูผู้สอนในสถานศึกษามีเพียงพอและหลากหลายสาขาวิชา เพื่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ครูผู้สอนมีประสบการณ์การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน และชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารประสานงานด้านการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีกับสถานประกอบการ ขาดการวางระบบที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการสนใจให้บุคลากรดำเนินงานด้านการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารมีการประสานงานและการสื่อสารด้านการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานศึกษาอื่นไม่เพียงพอ ครูผู้สอนโดยเฉพาะสาขางานอาชีพ ที่ต้องการครูวิชาชีพเฉพาะทางมีไม่เพียงพอ เนื่องจากส่วนหนึ่งเกษียณอายุราชการจำนวนมาก ครูผู้สอนที่มีอยู่ในปัจจุบัน ขาดความรู้ และประสบการณ์ด้านทักษะอาชีพสมัยใหม่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

ประเด็นวิเคราะห์	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
	7. ศิษย์เก่าทวิภาคีที่ประสบความสำเร็จในอาชีพให้การสนับสนุนผู้เรียนรุ่นน้องเป็นอย่างดี	6. ครูที่ปรึกษาไปนิเทศนักเรียนนักศึกษาในสถานประกอบการไม่ถึงทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง 7. บุคลากรในสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคน้อย
2. ด้านงบประมาณ	1. สถานศึกษามีการจัดทำระบบควบคุมงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้ 2. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเหมาะสมเพียงพอ 3. การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้	
3. ด้านวัสดุ/อุปกรณ์	1. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดสรรวัสดุและอุปกรณ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเหมาะสมเพียงพอ 2. สถานศึกษามีความพร้อมของสถานที่ปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	
4. ด้านการบริหารจัดการ	1. ฝ่ายบริหารมีการกำหนดแผนงานบริหารโดยมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและนอกสถานศึกษา 2. ฝ่ายบริหารมีการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร 3. ฝ่ายบริหารมีเจตคติที่ดีต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	1. ฝ่ายบริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่เพียงพอ 2. ฝ่ายบริหารมีการวางแผนงานการนิเทศการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันกับสถานประกอบการไม่เพียงพอ 3. สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการเชิญผู้ประกอบการนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเข้าร่วมประชุมในสถานศึกษาน้อย

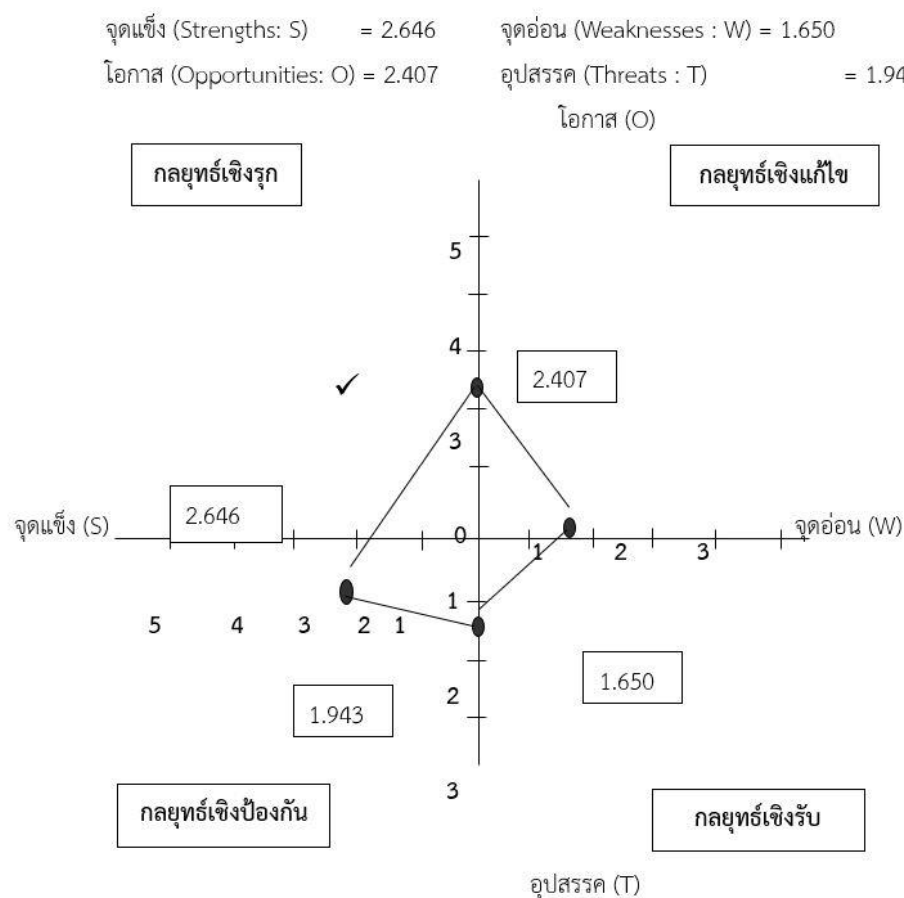
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) โดยการประยุกต์หลักการ PEST ประกอบด้วย 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสังคม/วัฒนธรรม 3) ด้านการเมือง/กฎหมาย 4) ด้านเทคโนโลยี ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
แบบมีส่วนร่วม

ประเด็นวิเคราะห์	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
1. ด้านเศรษฐกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจในสังคมและชุมชน ทำให้มีสถานประกอบการเพิ่มขึ้น เอื้อต่อการส่งนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีออกฝึกงาน 2. เศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไม่ได้จัดงบประมาณสำหรับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยตรง
2. ด้านสังคม/วัฒนธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนในชุมชนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา 2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายส่งเสริมการสร้างร่วมมือระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษากับต่างประเทศ เพื่อความช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา 3. สถานประกอบการให้การยอมรับ ช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมในสถานศึกษาน้อย 2. ค่านิยม ความเชื่อของผู้ปกครอง และ นักเรียนมัธยมศึกษามีความคิดว่าการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการเรียนนอกระบบ 3. ครูฝึกในสถานประกอบการขาดเทคนิค ในการให้ความรู้และการบูรณาการการฝึกทักษะอาชีพ ให้แก่นักเรียนนักศึกษาฝึกงาน 4. สถานประกอบการมีบทบาทน้อยในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและการฝึกงานของนักเรียนนักศึกษา
3. ด้านการเมือง/กฎหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ให้การส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเป็นรูปธรรม 2. นโยบายของรัฐบาลส่งเสริม สนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมาย ข้อกำหนด กฎระเบียบ และนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคียังไม่ชัดเจนเพียงพอ 2. สิทธิประโยชน์ด้านการลดหย่อนภาษีหรือสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่สถานประกอบการได้รับจากการร่วมมือฝึกอาชีพกับสถานศึกษา ยังไม่ชัดเจน 3. ผู้บริหารระดับสูงในรัฐบาลและในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเปลี่ยนคนบ่อย ทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่อง
4. ด้านเทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานประกอบการขาดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต

ประเด็นวิเคราะห์	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
	<p>2. สถานประกอบการมีเครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้เทคโนโลยียุคใหม่เพื่อใช้จัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี</p> <p>3. ได้รับความช่วยเหลือ สนับสนุน ด้านเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ ด้านการจัด อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จากสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา</p>	

โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน คือ จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) และสภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) ของการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี สรุปคะแนนถ่วงน้ำหนักของแต่ละด้านเพื่อนำไปสร้างกราฟกำหนดเป็นสถานการณ์หรือตำแหน่งทางกลยุทธ์ (Strategic Position) สรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงสถานการณ์หรือตำแหน่งทางกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

2.1.2 ผลการจัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี โดยการกำหนดพันธกิจ และเป้าประสงค์ โดยการพิจารณาและจับคู่ โดยมีผลดังต่อไปนี้

จากการพิจารณาจับคู่ในเป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีคุณภาพตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา พบว่า ได้คู่จุดแข็งกับโอกาส (SO) ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงรุก มีจำนวน 2 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) พัฒนาแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศร่วมกับสถานประกอบการ 2) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วม

จากการพิจารณาจับคู่ในเป้าประสงค์ที่ 2 สถานประกอบการให้ความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า พบว่า ได้คู่จุดแข็งกับโอกาส (SO) ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงรุก ได้กลยุทธ์จำนวน 1 กลยุทธ์ ได้แก่ สร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

จากการพิจารณาจับคู่ในเป้าประสงค์ที่ 3 การนิเทศการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีดำเนินการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ได้คู่จุดแข็งกับอุปสรรค (ST) ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงป้องกัน ได้กลยุทธ์จำนวน 1 กลยุทธ์ ได้แก่ ปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพ

จากการพิจารณาจับคู่ในเป้าประสงค์ที่ 4 การวัดผลและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ได้คู่จุดอ่อนกับโอกาส (WO) ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข ได้กลยุทธ์จำนวน 1 กลยุทธ์ ได้แก่ เพิ่มขีดความสามารถในการวัดผลและประเมินผลการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่น่ากลยุทธ์ไปทดลองใช้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

3.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศ ร่วมกับสถานประกอบการ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพและแผนการนิเทศ ร่วมกับสถานประกอบการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.41)

3.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้แทนสถานประกอบการ ที่มีต่อการจัดอบรมเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้แทนสถานประกอบการที่มีต่อการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.51)

3.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อความสำเร็จของการอบรมครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า ความคิดเห็นต่อ

ความสำเร็จของการอบรมครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.42)

ตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

การประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังนี้

4.1 คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา

4.1.1 คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรม
จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิ
อาชีวศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.38)

4.1.2 คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านความรู้และ
ด้านทักษะ หมวดวิชาชีพและหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบ
คุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านความรู้และด้านทักษะ หมวดวิชาชีพและหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ พบว่า หมวด
วิชาชีพเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.49 และหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.41

4.1.3 คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความ
รับผิดชอบ พบว่า คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความ
รับผิดชอบ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.39)

4.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมี ส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี

4.2.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการ
บริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 89.09) มีอายุส่วนใหญ่ต่ำกว่า
20 ปี (ร้อยละ 63.64) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (ร้อยละ 54.54)

4.2.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
แบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี พบว่า ความ
พึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$,
S.D. = 0.32)

4.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

4.3.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 60.00) มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 40-49 ปี (ร้อยละ 56.66) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่สูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 63.33) และปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 90.00)

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.40)

4.4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชน ที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

4.4.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของสถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชน ที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 70.00) มีอายุส่วนใหญ่ 40-49 ปี (ร้อยละ 46.67) วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรี (ร้อยละ 53.33) ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการ (ร้อยละ 66.67)

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชน ที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา พบว่า ความคิดเห็นของสถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชน ที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.39)

4.5 จำนวนสถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชนที่ให้ความร่วมมือและส่งเสริม สนับสนุน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จำนวนสถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชนที่ให้ความร่วมมือและส่งเสริม สนับสนุน การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา พบว่า เพิ่มมากขึ้นจำนวน 18 แห่ง จากก่อนใช้รูปแบบมีจำนวน 22 แห่ง

4.6 จำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สำเร็จการศึกษามีงานทำและประกอบอาชีพอิสระ ประสบความสำเร็จ พบว่า จำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สำเร็จการศึกษามีงานทำ และประกอบอาชีพอิสระประสบความสำเร็จ รวมจำนวน 555 คน คิดเป็นร้อยละ 66.15 จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 839 คน

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยนี้เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดย การวิเคราะห์เอกสารพบว่าปัญหาที่พบเกิดจากปัจจัยภายในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุ/อุปกรณ์ และ 4) ด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยภายนอกสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสังคม/วัฒนธรรม 3) ด้านการเมือง/กฎหมาย และ 4) ด้านเทคโนโลยี

2. การสร้างกลยุทธ์ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย โอกาส (Opportunities) และอุปสรรคสอดคล้องกับแนวคิด[5][6] กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 6 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ หรือ วิเคราะห์ SWOT 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร/หน่วยงาน (วิสัยทัศน์ พันธกิจ) 3) การวิเคราะห์ถึงประเด็นที่ต้องมุ่งเน้น/ที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ (ประเด็นกลยุทธ์) 4) การกำหนดเป้าหมายสำหรับแต่ละประเด็นกลยุทธ์ (เป้าประสงค์) 5) การกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ (ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย) 6) การกำหนดกลยุทธ์หรือสิ่งที่ทำให้บรรลุเป้าประสงค์ (กลยุทธ์)

3. การทดลองใช้กลยุทธ์ โดยจัดทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศ ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้แทนสถานประกอบการ ที่มีต่อการจัดอบรมเกี่ยวกับการนิเทศ การศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การอบรมครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการ เกี่ยวกับการจัดประเมินผลประเมินความสอดคล้องความเหมาะสม พบว่าระดับความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินกำหนดไว้ในทุกด้าน ผลการวิจัยที่ได้มีความสอดคล้องกับ[7][8] กลยุทธ์ในภาพรวมผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากและผ่านการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิให้นำไปปฏิบัติได้

4. ผลการประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ พบว่า คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้และทักษะ หมวดวิชาชีพมีคุณภาพเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.49 และ หมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.41 และ ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความ

รับผิดชอบ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยดำเนินการอภิปราย
ผลในประเด็นหลักที่สำคัญตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา พบว่า มีกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ และผลการ
ประเมิน กลยุทธ์ ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า มีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นนี้มี
กระบวนการ การสร้างอย่างถูกต้องตามขั้นตอนและมีความเป็นระบบ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและ
ภายนอก ก่อนการกำหนดทิศทางขององค์กร และกำหนดกลยุทธ์ ตัวชี้วัด และโครงการ/กิจกรรม ซึ่งสอดคล้อง
กับ นันทิยา หุตานุวัตร และ ณรงค์ หุตานุวัตร (2557) ที่กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับ
องค์กร เพราะองค์กรใช้กลยุทธ์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของตน ทั้งนี้องค์กรจะกำหนดกลยุทธ์ได้
นั้นต้องรู้สถานภาพหรือสถานะขององค์กรของตนเสียก่อน และสอดคล้องกับแนวคิดของ (จารุณี ไกรแก้ว,
2562) ได้กล่าวถึง กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ไว้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 6 ขั้นตอน คือ 1) การ
วิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ หรือ วิเคราะห์ SWOT 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร/หน่วยงาน
(วิสัยทัศน์ พันธกิจ) 3) การวิเคราะห์ถึงประเด็นที่ต้องมุ่งเน้น/ที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ (ประเด็นกลยุทธ์) 4) การ
กำหนดเป้าหมายสำหรับแต่ละประเด็นกลยุทธ์ (เป้าประสงค์) 5) การกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละ
เป้าประสงค์ (ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย) 6) การกำหนดกลยุทธ์หรือสิ่งที่จะทำให้บรรลุเป้าประสงค์ (กลยุทธ์)
และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมคิด จินจรรยา (2563) ที่ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การจัดอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคเชียงรายสู่ความสำเร็จ พบว่า กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ 1) ร่วม
พัฒนาหลักสูตร 2) ร่วมกำหนดคุณสมบัติผู้เรียน 3) ร่วมจัดการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพ 4) ร่วมจัด
กิจกรรมเสริมให้ผู้เรียน และ 5) ร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียน และความเหมาะสมของกลยุทธ์การจัด
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธน
ภัทร มั่นคง (2561) ที่ได้วิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน ตามแนวคิด
คุณภาพมาตรฐานสากล พบว่า ประกอบด้วย 7 กลยุทธ์ 23 นโยบาย 30 โครงการ กลยุทธ์ทั้ง 7 กลยุทธ์ ใน
ภาพรวมผ่านการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด กลยุทธ์ทั้ง 7 กลยุทธ์ในภาพรวม
ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากและผ่านการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิให้
นำไปปฏิบัติได้

2. ผลการประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี พบว่า คุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้และทักษะ หมวดวิชาชีพมีคุณภาพเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.49 และหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.41 และ ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นผลผลิตที่สำคัญในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งกำหนดไว้ในกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 2 ของกลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี และวิทยาลัยเทคนิคัญบุรีได้ดำเนินการตามกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา การดำเนินการสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชาและสาขาวิชาต้องครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะ และ 4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไชยา ประพันธ์ศิริ (2561) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการทดลองใช้กลยุทธ์ ความคิดเห็นของผู้เรียนหลังการใช้กลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการใช้กลยุทธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (นิรุตต์ บุตรแสนดี, 2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผลการทดลองใช้และการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานของวิทยาลัยที่ทดลองใช้รูปแบบตามคู่มือ ผลการประเมินประสิทธิผลในภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือสถานประกอบการและผู้ปกครอง/ชุมชน เพื่อหาแหล่งฝึกงานและการสนับสนุนด้านทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

1.2 กลยุทธ์หลักที่วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิควรจะต้องวางแผนเชิงรุก ในการนำไปปฏิบัติคือ กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 4 และ กลยุทธ์ที่ 5

1.3 กลยุทธ์ที่วิทยาลัยควรนำไปปฏิบัติได้ทันทีคือ กลยุทธ์ที่ 2 และกลยุทธ์ที่ 3

1.4 ควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการขยายขอบเขตการวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ไปยังสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จงสภาพร ดาวเรือง. (2560). *อนาคตภาพการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทศวรรษหน้า*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- จารุณี ไกรแก้ว. (2562, พฤษภาคม 10). *การจัดทำแผนกลยุทธ์*. สืบค้นจาก <http://www.oaep.go.th/images/news/20120214113850.pdf>
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. (2557). *อาชีวศึกษาทวิภาคีไทย*. สืบค้นจาก <http://www.vec.go.th/portals/0/tabid/103/ArticleId/2934/2934.aspx>
- ไชยา ประพันธ์ศิริ. (2561). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.stcat.ac.th/data>
- ธนภัทร มั่นคง. (2561). *กลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน ตามแนวคิดคุณภาพมาตรฐานสากล*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นันทิยา หุตานุวัตร และ ณรงค์ หุตานุวัตร. (2557). *คิดกลยุทธ์ด้วย SWOT*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- นิรุตต์ บุตรแสนดี. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: ราชกิจจานุเบกษา เล่ม136 ตอนพิเศษ 56 ง. หน้า 9-11.

- สมคิด จินจรรยา. (2563). กลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคเชียงรายสู่ความสำเร็จ. สืบค้นจาก <http://www.ctc.ac.th/ctc/images>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อุดมศักดิ์ มีสุข. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 11(3), 222-223.

การอ้างอิงบทความ

- เพชรโยธิน ราษฎร์เจริญ. (2564). กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคัญบุรี. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 3(3), 19-37. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/250666>

